

ශ්‍රී ලංකාවේ නියඟ තත්වය පාලනය කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - දෙහිඅත්තකණ්ඩිය ප්‍රදේශය ඇසුරින්

ගුණරත්න ජේ.ඊ.එම්.සී.එල්¹ ජයසූරිය කේ.ඒ.ජේ.එස්²

නියඟය යනු ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව, ජල සම්පත් සහ සමාජ -ආර්ථික තත්වයන් කෙරෙහි සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන ස්වභාවික සංසිද්ධියකි. නියඟය පාලනය කිරීම සහ අවම කිරීම සඳහා වඩාත් උචිත ක්‍රමවේදයන් හඳුනා ගැනීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූල්‍ය අරමුණයි. වර්තමාන නියඟ තත්වය, එහි මූලික හේතු සහ විභව විසඳුම් හඳුනාගැනීම සඳහා ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත ඇතුළත් කරමින් පර්යේෂණ බහුවිධ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරන ලදී. ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික දත්ත භාවිතය සහ ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ, ප්‍රාදේශීය ගොවීන්, ජල බලධාරීන් සහ ප්‍රවීණයන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා මෙන්ම කලාපයේ නියඟය සහ ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ පවතින සාහිත්‍ය සහ රජයේ වාර්තා පිළිබඳ සම්පූර්ණ සමාලෝචනයක් මගින් දත්ත රැස් කෙරේ. දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් වර්ෂාපතන රටා වෙනස්වීම්, වන විනාශය, අකාර්යක්ෂම ජල කළමනාකරණ පිළිවෙත් සහ තිරසාර නොවන කෘෂිකාර්මික භාවිතයන් වැනි නියඟ අවදානමට දායක වන විවිධ අභියෝගවලට දෙහිඅත්තකණ්ඩිය මහවැලි කලාපය මුහුණ දෙන බව අධ්‍යයනය තුළ පැහැදිලි වේ. අධ්‍යයනයේදී නියඟ පාලනය සහ අවම කිරීම සඳහා ප්‍රධාන උපාය මාර්ග කිහිපයක් හඳුනාගනු ලැබිණි. මෙම උපාය මාර්ග කෙටි කාලීන කඩිනම් පියවර සහ දිගු කාලීන තිරසාර විසඳුම් යන අවස්ථා ද්විත්වයට ඇතුළත් වේ. ප්‍රමුඛ කෙටි කාලීන ක්‍රියාමාර්ග අතරට වැසි ජලය රැස්කිරීමේ ව්‍යුහයන් ඉදිකිරීම, නියඟයට ඔරොත්තු දෙන බෝග වර්ග සැපයීම සහ විපතට පත් ගොවීන්ට සහ ප්‍රජාවන්ට උපකාර කිරීම සඳහා හදිසි සහන වැඩසටහන් ඇතුළත් වේ. මේ අතර, ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම, වන වගා මූලපිරීම්, ජල පරිහරණ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සහ තිරසාර කෘෂිකාර්මික භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම ප්‍රධාන දිගුකාලීන පියවරයන් ලෙස පැහැදිලි කර ඇත. ගොවීන්, ජල පරිශීලක සංගම්, රාජ්‍ය ආයතන සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධ සහභාගිත්ව තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින, නියඟ කළමනාකරණ ප්‍රයත්නයන්හිදී ප්‍රජා සහභාගිත්වයේ සහ දේශීය දැනුම් පද්ධතියේ වැදගත්කම ද අධ්‍යයනය තුළින් අවධාරණය කරනු ලබයි. මෙම යෝජිත බහුවිධ ප්‍රවේශය නියඟ බලපෑම්වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීමට සහ තිරසාර ජල සම්පත් කළමනාකරණය සහතික කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අතර එමඟින් කලාපයේ කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව සහ සමාජ-ආර්ථික තත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීමට දායක වේ.

මූලය පද - දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, නියඟය, බහුවිධ ප්‍රවේශය, ජල කළමනාකරණය, දේශගුණ විපර්යාස

¹ පාරිසරික කළමනාකරණ අධ්‍යයනාංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මිහින්තලේ. chaminilakshika2000@gmail.com

² පාරිසරික කළමනාකරණ අධ්‍යයනාංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මිහින්තලේ. chaminilakshika2000@gmail.com